

Regeling van de Staatssecretaris van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie van 22 augustus 2011, nr. 221776, houdende wijziging van de Vrijstellingsregeling dierenwelzijn in verband met verlenging van de vrijstelling voor het verrichten van ingrepen bij pluimvee en honden en katten

De Staatssecretaris van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie,

Gelet op artikel 107, eerste en derde lid, van de Gezondheids- en welzijnswet voor dieren;

Besluit:

ARTIKEL I

De Vrijstellingsregeling dierenwelzijn wordt als volgt gewijzigd:

A

Artikel 1 van de Vrijstellingsregeling dierenwelzijn wordt vervangen door:

Artikel 1

1. Voor de toepassing van dit artikel wordt verstaan onder:
 - a. *jonge moederdieren*: moederdieren met een leeftijd van:
 - 1°. maximaal 32 weken wanneer het dieren van vleeskuikenrassen betreft of
 - 2°. maximaal 30 weken wanneer het dieren van legkippenrassen betreft;
 - b. *infraroodmethode*: methode waarbij de snavel van een dier wordt verkort door middel van het gebruik van infraroodstraling.
2. Van de verboden ingevolge artikel 40, eerste lid, van de Gezondheids- en welzijnswet voor dieren en artikel 4, eerste lid, van het Ingrepenbesluit wordt, voor zover aan artikel 3 van dat besluit wordt voldaan, vrijstelling verleend tot 1 september 2021 voor het verrichten van de ingrepen:
 - a. bedoeld in artikel 2, eerste lid, onderdelen e en f, van het Ingrepenbesluit, voor zover het betreft het verwijderen van een deel van de achterste teen en de sporen bij mannelijke kippen bestemd voor de fokkerij, waarvan de nakomelingen gewoonlijk worden gehouden voor de menselijke consumptie;
 - b. bedoeld in artikel 2, eerste lid, onderdeel g, van het Ingrepenbesluit, voor zover het betreft het verkorten van de boven- en ondersnavel bij kippen of kalkoenen die worden gehouden of bestemd zijn om te worden gehouden in een huisvestingssysteem waarin de kippen of kalkoenen zich vrijelijk over de vloer van de stal of op en naar verschillende niveaus binnen de stal kunnen bewegen of in een aangepast kooihuisvestingssysteem;
 - c. bedoeld in artikel 2, eerste lid, onderdeel h, van het Ingrepenbesluit, voor zover het betreft het verwijderen van kammen bij mannelijke kippen bestemd voor de fokkerij, waarvan de nakomelingen gewoonlijk worden gehouden voor het leggen van eieren bestemd voor de menselijke consumptie.
3. Bij het verrichten van de ingreep, bedoeld in het tweede lid, onderdeel b, wordt met ingang van 1 oktober 2011 gebruik gemaakt van de infraroodmethode om de snavels te verkorten, met uitzondering van gevallen waarin:
 - 1°. de kuikens zijn geïmporteerd en waarvan in het land van herkomst de snavel niet is verkort;
 - 2°. de kuikens nakomelingen zijn van jonge moederdieren.
4. In afwijking van het tweede lid wordt van de verboden ingevolge artikel 40, eerste lid, van de Gezondheids- en welzijnswet voor dieren en artikel 4, tweede lid, van het Ingrepenbesluit, voor zover aan artikel 3 van dat besluit wordt voldaan en voor zover de ingrepen worden verricht bij dieren die worden gehouden of aantoonbaar bestemd zijn om te worden gehouden in een huisvestingssysteem waarvan de gebruiker kan aantonen dat het op 1 september 2001 reeds

bestond en nadien niet is herbouwd of verbouwd, vrijstelling verleend tot 1 september 2021 voor het verrichten van de ingrepen:

- a. bedoeld in artikel 2, eerste lid onderdeel g, van het Ingrepenbesluit, waarbij het derde lid van overeenkomstige toepassing is;
 - b. bedoeld in artikel 2, eerste lid, onderdeel h, van het Ingrepenbesluit.
5. Van de verboden ingevolge artikel 40, eerste lid, van de Gezondheids- en welzijnswet voor dieren en artikel 4, tweede lid, van het Ingrepenbesluit, die worden gehouden of aantoonbaar bestemd zijn om te worden gehouden in een huisvestingssysteem waarvan de gebruiker kan aantonen dat het op 1 september 2001 reeds bestond en nadien niet is herbouwd of verbouwd, wordt vrijstelling verleend tot 1 september 2021 voor het verrichten van de ingreep, bedoeld in artikel 2, eerste lid, onderdeel s, van het Ingrepenbesluit.

B

Na artikel 1 wordt het volgende artikel ingevoegd, luidende:

Artikel 1a

Van het verbod ingevolge artikel 40, eerste lid, van de Gezondheids- en welzijnswet voor dieren wordt, voor zover aan artikel 3 van het Ingrepenbesluit wordt voldaan, vrijstelling verleend tot 1 januari 2012 voor zover het betreft het verwijderen van een deel van de staart bij oaien, van de rassen Suffolk, Hampshire Down en Clun Forest, mits:

- a. deze ingreep uiterlijk een week na de geboorte plaatsvindt en
- b. documenten kunnen worden overgelegd waaruit blijkt dat de ouderdieren van de oaien zijn ingeschreven bij:
 - 1°. een organisatie die het stamboek van genoemde rassen bijhoudt, of
 - 2°. een organisatie die niet zelf het stamboek voor genoemde rassen bijhoudt, maar die aantoont dat zij de beginselen die zijn vastgelegd door de organisatie of vereniging die het oorspronkelijke stamboek voor genoemde rassen bijhoudt, in acht neemt.

C

In artikel 2, onderdeel b, wordt '1 september 2011' vervangen door: 1 september 2016.

ARTIKEL II

Deze regeling treedt in werking met ingang van 1 september 2011.

Deze regeling zal met de toelichting in de Staatscourant worden geplaatst.

*De Staatssecretaris van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie,
H. Bleker.*

TOELICHTING

Deze regeling wijzigt de Vrijstellingsregeling dierenwelzijn in verband met de verlenging van de vrijstelling voor het verrichten van diverse ingrepen bij pluimvee. Tevens wordt de vrijstelling verlengd voor het aanbrengen van een onderhuidse transponder bij honden en katten.

Op grond van artikel 40 van de Gezondheids- en welzijnswet voor dieren (hierna: Gwwd) is het verboden om lichamelijke ingrepen te verrichten bij dieren, waarbij een of meer delen van het lichaam worden verwijderd of beschadigd.

In het tweede lid, onderdeel c, van genoemd artikel van de Gwwd is bepaald dat dit verbod niet geldt voor ingrepen die bij algemene maatregel van bestuur zijn aangewezen. Deze aanwijzing heeft plaatsgevonden in het Ingrepenbesluit.

Pluimvee

Voor een aantal ingrepen bij pluimvee is bij de totstandkoming van het Ingrepenbesluit bepaald dat deze ingrepen slechts tijdelijk als toegestaan worden aangewezen. Hieraan ligt ten grondslag dat de ingrepen weliswaar in principe ongewenst zijn, maar dat hiervoor nog geen praktisch uitvoerbaar en economisch haalbaar alternatief beschikbaar is. Om de sector te stimuleren alternatieven te ontwikkelen zijn de ingrepen aangewezen met daaraan een einddatum gekoppeld.

Concreet gaat het om de volgende ingrepen:

1. het verwijderen van een deel van de achterste teen bij hanen bestemd voor de fokkerij, waarvan de nakomelingen gewoonlijk worden gehouden voor de menselijke consumptie,
2. het verwijderen van sporen bij hanen bestemd voor de fokkerij, waarvan de nakomelingen gewoonlijk worden gehouden voor de menselijke consumptie,
3. het verkorten van de boven- of ondersnavel bij kippen en kalkoenen jonger dan 10 dagen,
4. het verwijderen van de kammen bij hanen bestemd voor de fokkerij,
5. het aanbrengen van een neuskapje bij fazanten.

De termijn waarbinnen genoemde ingrepen nog waren toegestaan, is tot op heden meermaals verlengd. Verlenging van de termijn heeft steeds plaatsgevonden, nadat was gebleken dat er nog niet voldoende uitvoerbare alternatieven beschikbaar waren.

Bij de verlenging van de termijn tot 1 september 2011 is door de toenmalige Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit aangegeven dat door de sector een plan van aanpak moest worden opgesteld waarin is vastgelegd hoe de sector toewerkt naar een situatie waarin de ingrepen achterwege kunnen blijven. Hiertoe is een Stuurgroep Ingrepen Pluimvee ingesteld, bestaande uit vertegenwoordigers uit de sector, de Dierenbescherming en het ministerie.

Deze Stuurgroep heeft de afgelopen jaren diverse onderzoeken verricht en heeft medio 2011 een eindrapport opgesteld. Uit dit rapport blijkt dat, ondanks de stappen die de sector heeft gezet, de ingrepen op dit moment niet verantwoord achterwege kunnen worden gelaten. De gevolgen voor het welzijn van de dieren bij het achterwege laten van de ingreep zijn groter dan de nadelige gevolgen van de ingreep zelf.

Om deze reden is besloten de vrijstelling voor de ingrepen te verlengen tot 1 september 2021. Wel zal elke 2,5 jaar worden geëvalueerd welke vooruitgang is geboekt.

Daarnaast wordt voor het verkorten van de boven- of ondersnavel het gebruik van de infraroodmethode verplicht gesteld. Dit is een methode waarbij door middel van een robot met infraroodstraling een gedeelte van de snavel wordt behandeld. De infraroodstraal genereert hitte in de snavel, waardoor dit gedeelte afsterft.

Deze methode is, mits goed uitgevoerd, minder belastend voor de dieren.

De verplichting voor het gebruik van de infraroodmethode geldt niet in twee situaties, te weten:

- indien er sprake is van geïmporteerde kuikens die nog geen snavelbehandeling hebben ondergaan in het land van herkomst,
- indien de kuikens nakomelingen zijn van jonge moederdieren.

De uitzondering voor geïmporteerde kuikens is gelegen in het feit dat de infraroodmethode in Nederland plaatsvindt op de broederijen en niet op het primaire bedrijf waar de kuikens uiteindelijk worden gehouden. De geïmporteerde kuikens gaan vanuit het buitenland rechtstreeks naar het primaire bedrijf, waar geen infraroodapparatuur beschikbaar is. Bovendien is deze apparatuur niet afgesteld op kuikens van enkele dagen oud. Om deze redenen blijft voor deze kuikens het gebruik van een andere methode, zoals bijvoorbeeld het gebruik van een heet mes toegestaan.

De andere uitzondering voor kuikens van jonge moederdieren vloeit voort uit de geconstateerde hogere uitval, indien kuikens van jonge moederdieren door middel van de infraroodmethode aan hun snavel worden behandeld. Bij het gebruik van de huidige gangbare methode is de uitval beduidend lager. Bij deze uitzondering wordt onderscheid gemaakt tussen moederdieren voor vleeskuikenrassen en legkippenrassen. Gebleken is namelijk dat de grens in leeftijd van de moederdieren waarbij een hogere uitval optreedt bij het gebruik van de infraroodmethode bij de kuikens voor legkippen lager ligt dan voor vleeskuikens.

Voor de volledigheid wordt opgemerkt dat overeenkomstig het bepaalde in het Ingrepbesluit het verkorten van de snavel slechts is toegestaan bij kuikens jonger dan 10 dagen.

De Tweede Kamer is over de verlenging van de vrijstelling geïnformeerd bij brief van 13 juli 2011 (Kamerstukken II 2010/11, 28286, nr. 521).

Een aantal ingrepen (te weten de ingrepen hiervoor genoemd onder 3, 4 en 5) was op grond van artikel 4, tweede lid, van het Ingrepbesluit nog tot 1 september 2011 toegestaan, voor zover de dieren werden gehouden in huisvestingsystemen die vóór 1 september 2001 al bestonden en die daarna niet meer zijn ver- of herbouwd. Ook voor deze ingrepen bij deze huisvestingsystemen is besloten deze nog tot 1 september 2021 toe te staan, waarbij voor de snavelbehandeling dezelfde voorwaarden gelden als hiervoor omschreven.

Voor de volledigheid wordt opgemerkt dat omwille van de leesbaarheid het voormalige artikel 1 waarin de ingrepen voor pluimvee en voor schapen gezamenlijk waren opgenomen opgesplitst is in twee artikelen, één voor pluimvee en één voor schapen.

Honden en katten

Op grond van artikel 4, derde lid, van het Ingrepbesluit mogen er vanaf 1 september 2001 geen ingrepen ter identificatie worden verricht, indien reeds twee of meer ingrepen ter identificatie zijn verricht welke bij of krachtens enig wettelijk voorschrift verplicht of toegestaan zijn.

Op grond van artikel 2, onderdeel b, van de Vrijstellingsregeling dierenwelzijn geldt voor het aanbrengen van een onderhuidse transponder als derde identificatie-ingreep bij honden en katten een vrijstelling tot 1 september 2011. Deze vrijstelling is noodzakelijk om het mogelijk te maken dat bij reeds getatoeëerde honden en katten als derde ingreep een transponder ingebracht kan worden. Een tatoeage bij honden en katten wordt aangebracht in beide oren. Dit zijn dus twee ingrepen. Met de wijziging van artikel 2, onderdeel b, wordt deze vrijstelling verlengd.

In het verleden was een tatoeage het gebruikelijke identificatiemiddel. Tegenwoordig wordt steeds meer de chip gebruikt. In de toekomst wordt voor honden het gebruik van de chip als identificatiemiddel zelfs verplicht gesteld. Daartoe is een besluit tot wijziging van het Besluit identificatie en registratie van dieren in voorbereiding.

Op grond van Europese regelgeving, Verordening (EG) nr. 998/2003 van het Europees Parlement en de Raad van 26 mei 2003 inzake veterinaire voorschriften voor het niet-commerciële verkeer van gezelschapsdieren en houdende wijziging van Richtlijn 92/65/EEG van de Raad (PbEG L 146), is het gebruik van een chip voor grensoverschrijdend verkeer inmiddels het enige toegestane identificatiemiddel. De overgangstermijn die op grond van deze verordening gold voor het gebruik van de tatoeage is met ingang van juli 2011 verlopen.

Hoewel het gebruik van de tatoeage niet meer gebruikelijk is, zijn er nog wel honden en katten in leven die in het verleden zijn getatoeëerd. Er zijn voor deze honden en katten situaties denkbaar waarin het wenselijk is dat naast de tatoeages een transponder wordt ingebracht. Hiervan is bijvoorbeeld sprake als een tatoeage nauwelijks meer leesbaar is. In het geval een hond Nederland verlaat is het aanbrengen van een chip zelfs noodzakelijk. Daarom is de vrijstelling voor het aanbrengen van een transponder als derde identificatie-ingreep met vijf jaar verlengd.

Met de uitvoeringsregelgeving onder de Wet dieren wordt bezien of de tatoeage voor honden en katten als identificatiemiddel verboden kan worden. In dat verband zal de noodzaak en duur van de huidige vrijstelling worden bezien.

Administratieve lasten

Deze regeling leidt niet tot een verhoging of verlaging van de administratieve lasten

Vast verandermomenten

De inwerkingtreding van deze regeling wijkt af van de vaste verandermomenten. De reden voor deze uitzondering is dat latere invoering zou leiden tot buitensporige private en publieke kosten. De huidige vrijstellingen verlopen immers op 1 september 2011. De vrijstellingen zouden dan enkele maanden niet van toepassing zijn. Deze uitzondering is één van de toegestane uitzonderingsgronden op grond van het kabinetsbeleid ten aanzien van de vaste verandermomenten van regelgeving.

*De Staatssecretaris van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie,
H. Bleker.*